Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV Ч. 244. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 9-го ЛИСТОПАДА 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, NOVEMBER 9, 1978 No. 244. VOL. LXXXV.

В УНІГУ відбулася Пресова Конференція

Ред. Є. Федоренко (зліва) записує пояснення проф. д-ра О. Пріцака на магнітофонну стрічку.

Кембридж, Масс. (Є. Ф-ко). — У суботу, 4-го листопада ц. р., тут, в приміщеннях Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету відбулася пресова конференція для відзначення першого десятиріччя від часу встановлення програми україністики в Гарвардському університеті.

З цієї нагоди представники УНІГУ та ФКУ подали вичерпні інформації про працю в минулому десятиріччі та пляни на наступних десять років.

— „Цілком відверто можна сказати, що без посередництва української преси між Інститутом і нашою громадою успіх нашого проєкту (Гарвардських українських студій) був би неможливим", — заявив д-р А. Сливоцький, член Головної Екзекутиви ФКУ, відкриваючи пресконференцію-зустріч з представниками української преси.

Також він підкреслив, що цей складний проєкт Гарвардських українознавчих студій, що охоплює „різнорідну програму, яка складається з розбудови бібліотеки, видавничої й дослідницької праці, включно з встановленням педагогічної програми", українська преса розуміє і „може успішно передати це розуміння українській громаді".

На тему „Про успіхи та невдачі в пройденому десятиріччі" говорив проф. Франко Сисин. Він представив свій виклад у таких аспектах: розвиток програми україністики, стан українських студій в Гарварді в порівнянні з українськими студіями взагалі, вишкіл спеціялістів з українських дисциплін молодшого покоління, користь українського гарвардського проєкту для українців Північної Америки та вплив української гарвардської програми на події в Україні.

Зупиняючись докладніше на кожному періоді, проф. Сисин прийшов до заключення, що наукова діяльність українських учених, чи то на українських землях під чужинецькою окупацією, чи після Другої світової війни в країнах нового поселення, не дивлячись на несприятливі умови праці, залишила помітний вклад в науковій

(Закінчення на стор. 3)

В Ірані встановлено військову владу

Тегран, Іран. — У зв'язку з поширенням розрухів в Ірані і масових виступів опозиційних груп проти урядових реформ, які в деяких місцевостях нагадували громадянську війну, шах Ірану Мохаммед Різа Паглеві встановив військову владу в країні з 11-членним кабінетом, з головою об'єднаних штабів армії ген. Голямом Різа Азарі на чолі.

У зверненні до народу, яке було передане усіма засобами масової інформації, Шах заявив, що назначений уряд виконуватиме функції тільки в переходовому часі, поки не буде наведений лад і порядок в країні, а в міжчасі він намагатиметься вести переговори з лідерами всіх політичних партій для створення коаліційного уряду і переходу влади у цивільні руки. До уряду входять тепер 6 військовиків і 5 цивільних осіб, завданням яких буде навести лад і порядок в Ірані, усунути закордонні впливи на опозиційні, зокрема ліві угрупування і приготовити ґрунт для вільних демократичних виборів, які, згідно з обіцянкою Шаха, відбудуться після того, як в країні запанує спокій і буде можливо вести переговори без жадного тиску зреволюціонізованої маси.

„Я зобов'язуюсь виправити зроблені мною помилки, — заявив шах Різа Паглеві в часі свого виступу, — робитиму все можливе, щоб довести до вільних демократичних виборів, поборюватиму корупцію і ґарантую, що після наведення порядку військовим урядом, в Ірані буде привернена демократична форма правління і пошанування конституційних прав кожного громадянина". Шах підкреслив у своїй промові до 30 мільйонів іранців, що він почув голос народу, зрозумів бажання більшости, болів за жертви, які впали в ім'я цих вимог.

У Вашінгтоні Адміністрація президента Джіммі Картера схвалила потягнення шаха Паглеві, а речник Державного департаменту відмітив, що Шах й так не мав великого вибору після резиґнації прем'єрміністра і дотеперішнього кабінету, бо ні один лідер опозиційної групи не бажав входити до нового цивільного уряду.

Коротко після проголошення передачі влади, військові частини зайняли усі ключеві позиції у великих містах, проголосили виїмковий стан в країні, перебрали контролю над засобами масової інформації і встановили державну цензуру на всі видання.

В Террані й інших містах зменшилось число демонстрацій, а в деяких університетах взагалі не було зударів між студентами і поліцією. В полудневій частині країни, де робітники нафтових піль страйкували і домагалися політичних концесій для опозиційних груп і знесення виїмкового стану, ситуація також змінилася і деякі робітники почали повертатися до своєї праці. Лідери опозиції закликають своїх прихильників задержати спокій і уникати зударів з військом. Деякі з них були заскочені промовою Шаха, його вибаченням, зрозумінням потреб і вимог опозиції тощо.

ЗСА продадуть Тайванові оборонні літаки

Вашінгтон/Тайпей. — У понеділок, 6-го листопада, речник Державного департаменту повідомив, що ЗСА готові продати Націоналістичному Китаєві на Тайвані додаткових 48 літаків типу „Ф-5Е", які пристосовані для оборонних акцій, а не стратегічних, тобто офензивних.

Уряд Націоналістичного Китаю, побоюючись, що ЗСА в наступному році встановлять нормальні дипломатичні та інші зв'язки з комуністичним Китаєм і зірвуть оборонний договір з Тайваном, хотів вже тепер купити в Америці стратегічні літаки „Ф-4", „Ф-16", або „Ф-18". Однак. Державний департамент відкинув цю можливість, вважаючи, що продаж стратегічних літаків Тайванові може перешкодити старанням встановити кращі відносини з Пекіном.

Департамент оборони спершу не погоджувався з рішенням Державного департаменту, але відтак між ними дійшло до порозуміння, що найкращим виходом із ситуації буде продати Націоналістичному Китаєві додаткову кількість літаків „Ф-5Е", бо ці літаки скріплять оборонну спроможність збройних сил Тайвану, але не збільшать офензивного арсеналу Націоналістичного Китаю.

Уряд президента Джіммі Картера тепер веде дуже делікатну політику: старається поліпшити відносини з комуністичним Китаєм, але також не залишити напризволяще Націоналістичного Китаю на Тайвані.

Кері і Ґрассо переобрані на губернаторів, Бредлі — новий сенатор з Ню Джерзі

Ню Йорк/Гартфорд/Трентон. — У виборах, які відбулися у вівторок, 7-го листопада, демократичний губернатор Ню Йорку Гю Кері переміг свого республіканського суперника Перрі Дюрієй, а заступником губернатора вийшов Маріо Квомо. Дюрієй, колишній лідер Республіканської меншости в стейтовій Асамблеї, провадив у публічних опитуваннях ще кілька тижнів тому, але протягом останніх кільканадцятьох днів популярність губ. Кері значно зросла.

У Коннектикаті демократичний губернатор Елла Ґрассо перемогла свого республіканського конкурента Роналда А. Сарасіна, колишнього члена Палати Репрезентантів.

Вибори на сенатора з Ню Джерзі виграв демократ Билл Бредлі, колишній професійний спортовець-кошиківкар, перемагаючи консервативного республіканця Джеффрі Белла, який під час передвиборчої кампанії наголошував потребу зменшити федеральні податки принаймні на 30 відсотків. Таким чином, обидва нюджерзькі сенатори тепер належать до Демократичної партії, тобто Бредлі і Гаррісон А. Вілліямс.

Хоча в середу рано всі голоси ще не були підраховані, то виглядає, що Демократична партія задержала свою подавляючу більшість в обох Палатах Конґресу, хоча передбачали, що республіканці здобудуть біля 15 додаткових місць в Палаті Репрезентантів і одно-два місця в Сенаті. У дотеперішньому 95-му Конґресі було 62 демократичних і 38 республіканських сенаторів та 285 демократичних конґресменів і 146 республіканських, а крім того чотири місця були необсаджені після смерти 4-ох законодавців. У вівтіркових виборах громадяни ЗСА голосували на всіх 435-ох членів Палати Репрезентантів і на одну третю сенаторів, яких всіх разом є 100.

Із членів Сенату, які ближче відомі нашій громаді, виграли республіканські сенатори: Чарльс Персі з Іллиной, Говард Бейкер із Теннесі, лідер Республіканської меншости в Сенаті, Стром Турмонд із Південної Каролайни, Джессі Гелмс із Північної Каролайни, Джон Товер із Тексасу і демократичні сенатори Клейборн Пелл із Ровд Айленду та Сем Нанн із Джорджії.

Натомість програли такі сенатори: республіканці Едвард Брук із Массачусетс і Роберт Ґріффін із Мічіґену.

У Кензасі виборці вибрали на сенатора Ненсі Ландон Кассебавм, дочку Алфа Ландона, який у 1936-му році був республіканським кандидатом на президента ЗСА. Таким чином Ненсі Кассебавм буде першою жінкою в Сенаті від вибору Марґарет Чейс Смит із Мейну в 1966-му році. Другим сенатором із Кензасу є республіканець Роберт Дол. Між іншими, у Міннесоті, яку в Сенаті довгі роки заступав демократичний сенатор Гюберт Гомфрі, колишній кандидат на президента ЗСА, який помер кілька місяців тому, виборці вибрали двох республіканських сенаторів, як теж республіканського губернатора.

Щодо Палати Репрезентантів, то республіканець Вілліям Ґрін переміг демократа Картера Бирдена у 18-ій виборчій окрузі в Ню Йорку, яка густо заселена українцями. У Ню Джерзі перевибрано всіх дотеперішніх конґресменів, крім демократки Гелен С. Мейнер. Із нюджерзьких конґресменів виграли: республіканці Міллісент Фенвік, Мет'ю Рінальдо і Гарольд Голленбек, та демократи Пітер Родіно,Джозеф Мініш і Едвард Паттен.

З інших відомих конґресменів були переобрані демократ Деніел Флад із Пенсильвенії і демократ Кристофер Дадд із Коннектикату, але програв пенсильвенійський демократ Джошуа Айлберґ. В Іллиной переміг республіканець Едвард Дервінські.

У Філядельфії виборці відкинули пропозицію, яка дозволила б дотеперішньому посадникові Френкові Різзо кандидувати на третю каденцію.

Демократ Пітер Шапіро переміг республіканця Роберта Нотте на пост адміністратора повіту Ессекс в Ню Джерзі, тобто повіту, який густо заселений українцями в таких містах, як Нюарк, Ірвінґтон та Мейпелвуд.

Відносно губернаторських виборів, то республіканці здобули додаткових п'ять, отже, з 50-ох губернаторів 17 — це республіканці, 32 демократи і один незалежний.

III СКВУ

ПІДГОТОВЧИЙ КОМІТЕТ ВІДБУВ НАРАДИ

Ню Йорк (УККА). — У неділю, 5-го листопада ц. р., відбулися цілоденні чергові наради Підготовчого Комітету III Конґресу СКВУ. Наради відбулися тут в конференційній залі УККА й ними проводив заступник голови Підготовчого Комітету, Микола Плавюк. В них взяли участь: Й. Лисогір, заступник голови, о. митрат М. Харина, голова Церковної Комісії, д-р М. Кушпета, голова Програмової Комісії, проф. д-р Б. Гнатюк, голова Фінансової Комісії, ред. І. Білинський, голова Організаційної Комісії, п-і мгр І. Рожанковська, голова Статутової Комісії, мгр І. Базарко, голова Реєстраційної Комісії, мгр І. Винник, голова Бенкетової Комісії, інж. Е. Івашків, голова Маніфестаційного Комітету, д-р В. Душник, член Резолюційної Комісії.

На нарадах присвячено дуже багато уваги проблемам зв'язаним із підготовою III Конґресу СКВУ, а саме: рішено, що екуменічний Молебень відбудеться в готелі „Амерікана" в четвер, 23-го листопада о год. 2-ій по полудні, згідно з узгідненням ієрархів українських церков.

Губернатор стейту Ню Йорк Гю Кері видав проклямацію „Українського Тижня".

Мейор Ню Йорку, Едвард Кач, в дні 20-го листопада ц. р., прийме делеґацію СКВУ на окремій авдієнції і підпишить окрему проклямацію.

Рівнож в дні 20-го листопада буде передано в Секретаріяті Об'єднаних Націй окрему декларацію про декольонізацію СССР, яку підписали представники п'ятьох Світових Конґресів — Білоруського, Естонського. Лотишського, Литовського та Українського. Ці представники будуть брати участь в Конґресі СКВУ і Маніфестації. Декларація видана у формі книжки, має 142 сторінки і буде пізніше передана всім представникам країн-членів Об'єднаних Націй.

В Конґресі візьмуть участь канадські парляментаристи у більшому числі, із сен. П. Юзиком та міністром Н. Кафіком на чолі. Н. Кафік буде одним з промовців на бенкеті. Представники Білого Дому та американського уряду візьмуть також участь в бенкеті.

Закінчена підготова до репрезентативного Концерту в Карнеґі Голл. Концерт проходитиме під назвою „Фестиваль Української Пісні" з участю визначних хорів: „Гомін" з Англії, „Веснівка" з Канади та „Думка" з Америки . Також виступлять солісти — Павло Плішка, Марта Кокольська та Андрій Добрянський.

В бенкеті візьмуть участь делеґати та запрошені гості, а представники урядів Америки й Канади виголосять відповідні промови. Підготовчий Комітет передбачає, що найменше 1000 осіб візьме участь у бенкеті. Гості повинні зголосити свою участь негайно в Канцелярії УККА та закупити квитки.

Закінченням III Конґресу СКВУ буде велика Маніфестація в неділю, 26-го листопада в год. 1:30 по пол.

Ню Йорк по-інакшому відзначив Листопадові Роковини

Ню Йорк, Н. Й. (В. Л-ць). — Комітет Об'єднаних Українсько - Американських Організацій — Метрополітальний Відділ УККА дещо по-інакшому відзначив в неділю, 5-го листопада ц. р., у великій залі Фешен Інституту 60-річчя Листопадового Зриву, 40-річчя з дня трагічної смерти сл. п. полк. Євгена Коновальця і 35-річчя 1-ої Дивізії — Української Національної Армії.

Після святочного апелю, що його перевели громадські, комбатантські і молодечі організації під керівництвом майора Йоахима Вишневського, відспівання американського національного гимну співачкою Юлією Шашаровською і короткого вступного слова голови КОУАО інж. Є. Івашкова, добре опрацьовану доповідь виголосив інж. Юрій Нестерчук, докторант Мерилендського університету і теперішній керівник Інформаційного Бюра УККА у Вашінґтоні. Доповідач зокрема ствердив неперервність українського визвольного бою, започаткованого воїнами Українських Визвольних Змагань в 1917-21 роках, в тому числі учасниками Листопадового Зриву, і продовжуваного пізніше іншими військовими формаціями, зокрема підпільними воїнами УВО-ОУН, I Української Дивізії, Української Повстанської Армії та членами руху спротиву в сучасній Україні.

Інакшу атмосферу у відзначування вже згаданих річниць внесла Театральна Студія Молоді при „Театрі в П'ятницю" під мистецьким керівництвом Володимира Шашаровського з Філядельфії, яка поставила три картини під наголовком „Листопад", в опрацюванні монтажу і постави В. Шашаровського, його помічника режисера і сценографа Романа О. Шведа, Михайла Кострицького (сценарій і світло), акомпаньяторки Люди Ковтун, використавши тексти Б. І. Антонича, Б. Ґрінвальдта, Й. Карпенка-Криниці, І. Керницького, Б. Кравцева, Р. Купчинського, Б. Лепкого, О. Лисяка, О. Олеся, Л. Полтави, І. Франка, Л. Українки, О. Рудакевича, І. Чолгана, Г. Чупринки та при співучасті співачки-солістки Ю. Шашаровської.

Участь у прекрасному відтворенні минулого української історії, з підкресленням перманентних змагань,українського народу за волю і незалежність, брали ще: Ія Лабунька (Муза), Роман Кніґницький (тінь поета), Володимир Мельник (княжий воїн), Володимир Добровольський (запорожець), Юлія Шашаровська (постать в білому), Андрій Бойко (незнайомий) Роксоляна Чорпіта (львівська міщанка), Мотря Бойко (селянка), Михайло Кострицький (Палій), Марко Клос (Ромко), Андрій Заяць (решетник), Мирон Касіян (людина сьогоднішнього дня), і „ті, що рішилися" — Віра Бойко, Ліда Любинська, Оля, Маріянна, Оксана, Марта Михайлюки, Тамара Сіра, Олег Люба. Деякі з учасників виступали у двох ролях.

Гра проходила без особливих декорацій і костюмів. На задньому дні виднів львівський ратуш, а на побічних стоянках висіли: кріси, стрілецькі шапки, шоломи, плащ, шаль, хустка „селянки", яка, до речі, своєю надзвичайною грою тримала ввесь час велику, понад 500-ню, авдиторію в напрузі і душевному переживанні. Світляні ефекти, які приготовив М. Кострицький, увиразнювали окремі епізоди.

Публіка тепло вітала Театральну Студію Молоді в цілому і її поодиноких виконавців в головних ролях зокрема, бо дійсно монтаж В. Шашаровського був поставлений на високому рівні, а його глибокий зміст зворушив усіх до глибини.

В кінці монтажу п-і Лідія Крушельницька, керівник Студії Мистецького Слова в Ню Йорку, не без зворушення вручила режисерові В. Шашаровському кіш живих квітів, як вияв признання від себе і нюйоркської громади, бажала витривалости в праці, бо це „воля Божа не закопувати, а подвоювати дані людині таланти". Публіка оплесками дякувала Театральній Студії Молоді і не покидала залі, немов не бажаючи розлучатися з молодими артистами.

Свято закінчено співом українського національного гимну, що його розпочала Ю. Шашаровська, а опісля підхопили присутні на залі.

ПОМЕР Д—Р М. НАВРОЦЬКИЙ

Філядельфія. — У вівторок, 7-го листопада ц. р., тут на 61-му році життя помер св. п. д-р Мирослав М. Навроцький, колишній довголітній голова Крайового Товариства за Патріярхальний Устрій Української Помісної Католицької Церкви, касир Т-ва Св. Софія у ЗСА і відомий громадський діяч. Парастас буде відправлений в п'ятницю, 10-го листопада о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Насевичів при 109 Схід Тейбор Рд. Похорон — в суботу, 11-го листопада, о год. 9:30 вранці, з церкви Царя Христа, а опісля на цвинтар у Факс Чейсі. Залишив в смутку дружину Роману, тестя о. І. Лебедовича та ближчу і дальшу рідню.

Совєти придержали двох американських громадян

Москва. — В Москві поліція придержала двох американських громадян, бизнесмена Лео Соннера — нібито за автовий випадок, і жінку зі стейту Іллиной, яка просила не подавати, бодай до вияснення справи, її прізвища до публічного відома. Її поліція придержала на летовищі Шереметєво і обвинуватила в „шмуґлюванні" біжутерії.

Л. Соннер мав признатися на поліційній станиці, що він припадково зачепив своїм автом перехожого і легко його поранив. Компанія „Дов Кемікал", яку він репрезентує в Совєтському Союзі, обіцяла полагодити всі справи відшкодування, але поліція не погодилася на таку розв'язку і Соннер перебуває покищо в ув'язненні.

Московські джерела стверджують, що совєтська поліція повідомила про випадок амбасаду ЗСА і через неї Державний департамент у Вашінґтоні. Соннер, як виглядає не матиме змоги покинути СССР, аж до часу полагодження справи випадку. Містерійна жінка з Іллиной побувала у своїх рідних в Тбілісі, столиці Грузинської ССР, а тепер поверталася до ЗСА.

Речник американської амбасади в Москві заявив, що ЗСА покищо трактують цю справу, як припадок, яким будуть займатися відповідні урядовці амбасади і відмовляються пов'язувати ці арешти з недавнім засудом двох совєтських шпигунів в Нюарку.

Закордонні кореспонденти згадують про незвичний автовий випадок Л. Соннера. „Пішоход", спершись на ліву сторону авта Соннера, яке тільки що рушало після зміни світел, намагався силою перейти вулицю. Позаду Соннера їхало поліційне авто і як тільки „пішоход" крикнув, поліцисти зразу схопили водія і, посадивши його до поліційного авта, повезли на станцію.

Випадок, до речі, трапився кілька днів після того, як совєтська преса повела сильну атаку на американське судівництво і уряд за засуд Вальдіка Енгера і Рудольфа Чернаєва на 50 років ув'язнення за шпигунство в користь СССР.

В Ню Йорку відбудеться Світовий З'їзд УВФронту

Торонто /СУВФ/. — В днях 21-22-го листопада 1978 року в Ню Йорку відбудеться Третій Світовий З'їзд Українського Визвольного Фронту. Як у II-му З'їзді, який відбувся 30-31-го жовтня 1973 року в Торонті, в цьому З'їзді візьмуть участь умандатовані делеґати міжкрайових і крайових централь Організацій Українського Визвольного Вронту в вільному світі, члени цих централь, членство ОУВФ і запрошені гості.

В системі Світового Українського Визвольного Фронту діють 44 міжкрайових і крайових централь й установ ОУВФ в 12 країнах з десятками своїх відділів і осередків з багатьма тисячами членів і прихильників. Після структурального завершення на II-му Світовому З'їзді УВФ — всі ці організації ввійшли в діловий контакт з Президією СУВФ і через неї між собою, що дало у висліді скріплення й збільшення всієї діяльности УВФ та уможливило краще плянування, взаємодопомогу й координацію дії і важливіших світових акцій УВФ спрямованих на допомогу визвольній боротьбі українського народу.

Цей діловий контакт втримується головно письмовим шляхом і теж поїздками-відвідинами: листування, обіжники Президії СУВФ (протягом 5 років видано 28 обіжників), різні допоміжні матеріяли — доповіді, звернення, книжки, афіші, летючки й ін. СУВФ — всі ОУВФ вели й дальше ведуть дві акції: 1). в обороні українських політв'язнів в СССР і 2). кампанію збірки на Фонд Оборони України. Очевидно, ОУВФ ведуть теж і різні місцеві акції й діяльність серед українського неукраїнського світу.

І світові й місцеві акції і діяльність мають одну ціль: допомогу Україні — допомагаємо різними способами й у різних формах боротьби за визволення українського народу з-під московської окупації, за українську незалежну державу. В цьому — в своїй державі — вміщується все інше: національні, людські, політичні й демократичні права, українська культура, мова, релігія, патріярхат, звільнення політв'язнів, економічно-соціяльні справи і т. д. УВФ займається теж, очевидно, працею серед і для добра української спільноти у вільному світі, що також виконує свої завдання щодо України.

Така в основному програма діяльности ОУВФ протягом десятиліть. „Всі наші сили на допомогу Україні" — такий є головний клич Українського Визвольного Фроту.

Під цим кличем проходитиме і III-ій Світовий З'їзд Українського Визвольного Фронту. Програма З'їзду, доповіді, панель, промови і ін. пов'язані з цим центральним кличем. Намічені доповіді „Положення в Україні та наші завдання", „Вільний світ — ситуація і наша дія" представлять загальний образ положення в Україні й поза межами України. Панель „Наша допомога Україні" на відтинках: українському, зовнішньо-політичному, жіночому, культурному й науковому, молодіжному — з'ясують завдання, проєкції, пляни й дальшу діяльність ОУВФ у вільному світі.

Звідомлення з діяльности Президії СУВФ за 5 років (1973-1978) дасть голова д-р Р. Малащук. Буде словозвернення голови ОУН п. Ярослава Стецька.

З доповідями і в панелі виступлять: д-р А. Бедрій, дир. Ю. Заблоцький, мгр Слава Стецько, д-р К. Савчук, інж. В. Безхлібник, ред. В. Солонинка, ред. С. Мудрик, пп. Б. Федорак, І. Дмитрів, мгр Уляна Целевич, п-і Анастазія Остап'юк, д-р Б. Стебельський, д-р Г. Вась-

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (поазбучно)
Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик (тепер виконуючий обов'язки голови Колегії), Василь Тершаковець і Євген В. Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Неспокої в Ірані

Декілька днів тому віцепрем'єр Китайської Народної Республіки Тенг Гсіао-пінг, виступаючи на пресовій конференції в Токіо, картав Совєтський Союз, що він посилює заколоти в Ірані і це є ще одним доказом совєтської експансії з метою накинути свою волю іншим народам і поширити гегемонію СССР на інші країни світу. На думку Тенга, відносини між Китаєм і Совєтським Союзом не можуть покращити, поки СССР не виречеться своїх імперіялістичних плянів.

Про замішаність комуно-московських імперіялістів у заколоти в Ірані говорять також багато інших політичних діячів, дипломатів і кореспондентів, які твердять, що Москва дуже зручно використала існуючу в Ірані опозицію для створення там політичної нестабільности, з наміром повалити владу монарха шаха Мохаммеда Різа Паглеві і встановити, при допомозі лівих угрупувань і комуністів, спочатку республіканської влади, а потім як справи йтимуть добре, навіть „народної" влади, знаючи наперед, що така переміна в Ірані принесла б необмежені користі для Москви і комуністичного світу взагалі, бо Іран не тільки є продуцентом нафти на велику скалю, але також важливим стратегічним тереном.

Шах Реза Паглеві, який знає про приховану ціль комуно-московських імперіялістів супроти Ірану, бо про ці справи раніше говорили президент Джіммі Картер і його політичний дорадник в справах крайової безпеки Збіґнєв Бжезіньскі, перестерігаючи світ перед совєтською нещирістю супроти політики детанту, встановив військову владу в Ірані під керівництвом голови об'єднаних штабів армії ген. Ґолямом Різа Азарі, рятуючи тим самим країну перед можливістю громадянської війни, яка, за піддержкою Москви, могла б перетворити досі мирну країну в руїну.

Враховуючи обставини і загрожені інтереси ЗСА в Ірані, Адміністрація президента Картера схвалила в загальному потягнення шаха Паглеві, а речник Державного департаменту ЗСА Джіл Шукер заявив, що Вашінґтон пильно слідкує за розвитком подій в Ірані, бо йдеться мабуть не тільки про вимогу мусулманських груп припинити реформи, якими Шах бажав уподібнити Іран до інших західніх країн, але також про пляновий заговір супроти демократичної форми правління у цій країні.

У Вашінґтоні й інших столицях країн вільного світу ще й досі пам'ятають історичну промову президента Картера, виголошену ним перед кадетами морської піхоти в Аннаполісі, у якій він відмітив, що Америка не буде безчинно приглядатися, як „кубинці" та „інші жандарми" займають чужі території і наводять там свої порядки. Картер закинув тоді московському верховоді Брежнєву несумісність, мовляв, він з одного боку проголошує „детант" і „розрядку", а з другого провадить агресивну імперіялістичну політику.

Все це сьогодні пригадують політичні коментатори світові, обговорюючи грізну ситуацію в Ірані, яка витворилась в наслідок непослідовности західнього світу і нестабільности його політики.

ГОГОЛІВСЬКА ДИКАНЬКА

Диканька — село на Полтавщині. Було б воно залишилося відомим тільки своїм мешканцям, якщо б не Микола Гоголь, який увіковічнив його у своєму творі — „Вечори на хуторі біля Диканьки". І можливо й далі ніхто його не згадував би, коли б у київському журналі „Дніпро" не появилося повідомлення про „особливу" подію у цьому селі, — де ростуть кочубеївські дуби, краєзнавчий парк, сади, бузкові парки, нові підприємства, пам'ятники різним „героям труда", а поміж ними і Тарасові Шевченкові і Миколі Гоголеві. Цією особливою подією, що нею „удостоїлася великої почести" Диканька був новий соцреалістичний „шедевр" — „катюша", споруджена на постументі з пам'ятником знаком, „установленим на місці першого залпу на українські землі із гвардійських міни-метів по фашистських загарбниках", — пише журнал „Дніпро".

Панас Феденко

КАРДИНАЛ ВОЙТИЛА НА АПОСТОЛЬСЬКІМ ПРЕСТОЛІ

Вибір краківського Архиєпископа на голову Католицької Церкви можна назвати революційним актом. Адже майже 500 років незмінно вибирали кардинали на зверхника Римської Церкви італійця. Причиною був факт, що папа був одночасно володарем Римської держави, а, значить, мусів брати активну участь у світській політиці; шукати для своєї держави союзників, вести війни, керувати внутрішньою адміністрацією країни навколо Риму.

Історики давно вже документально доказали, що Римська церковна держава спиралася на фальшиві „Ісидорові декреталії", в яких написано, неначе імператор Константин Великий подарував Римському архиєпископові-Папі країну навколо Риму, коли переніс свою столицю на береги Босфору, в Константинополь, званий у нас „Царгородом".

Римську церковну державу зліквідував уряд об'єднаної Італії 1871 року, і від того часу папа мав під своєю владою тільки частину Риму — Ватикан — біля собору святого Петра. Між папою та урядом Італії не було визначених конституційних форм взаємин, то була „юридична порожнеча" (vacuum inris) аж до 1929 р. Диктатор Муссоліні підписав договір з адміністрацією Ватикану: у малесенькій дільниці Риму визнано „Ватиканську державу" (Citta del Vaticano) і це був початок нормалізації взаємин між папою та італійською державою.

Втрата світської влади над церковною римською державою 1871 року зовсім не ослабила впливу Папи в Італії і в світі. Навпаки: Собор Католицької Церкви в Ватикані проголосив папу непомильним у справах віри, що спирається на догмати католицизму. Папа, „Ватиканський затворник" до 1929 року, діяв незалежно від політики італійського уряду, і в цьому була сила голови Католицької Церкви. Треба згадати, що незалежність Католицької Церкви в минулому давала певні вигоди для політичного поступу в країнах Західньої Европи. Боротьба за владу між папами та середньовічними „римськими імператорами германської нації" (такий був чудернацький титул німецьких монархів) давала можливість людям вибирати між суперниками і діяти організовано по тому чи іншому боці. Напр., Данте, автор „Божественної Комедії" був прихильником партії, яка піддержувала ідею універсальної монархії проти претенсій папи, що хотів панувати не тільки над церковними справами, але й у світських ділах католицьких країн. Активна участь шляхти й міщанства в боротьбі папи та монархів готувала шлях для політичної свободи цих станів. У Візантії та в Московській державі церква була під владою монархів: володар країни рішав і в церковних справах. Цей режим має назву „цезоропапізм". Московський цар Алєксєй (1629-1676) звелів послати в манастир патріярха Никона, що мав свої погляди на церковні справи; цар Петро І (1689-1725) скасував патріярхат і підпорядкував православну церкву своїм „чиновникам". І хоч після революції 1917 року відновлено патріярхат у Москві, але російська православна Церква стала знаряддям атеїстичного уряду.

З комуністичною владою у СССР та в інших „совєтизованих" країнах пробували Папи Іван XXIII і Павло УІ договоритись про „спосіб співжиття" (modus vivendi), однак без успіху. Політика Москви прямує до знищення церковних організацій, бо комуністи хочуть володіти не тільки фізично над своїми підданими, але й над їхніми душами.

Тільки в Польщі удалося Католицькій Церкві врятувати й забезпечити собі деякі права: в Польщі є незалежна католицька преса, церковні Служби не мають перешкод, проповідники в церквах закликають вірних боротися проти урядової „комуністичної філософії", в Люблині діє католицький університет, серед молоді є багато студентів-кандидатів на душпастирстирську службу. Така „свобода" зостається недосяжною мрією для віруючих в інших країнах Совєтського Бльоку.

Яка ж буде політична лінія нового Папи? Великих змін у дотеперішній політиці Ватикану супроти Сходу трудно сподіватися. Хоча рішальне слово у всіх справах Католицької Церкви має Папа, але голова Римської Церкви мусить радитися з колеґією кардиналів — курією — з спеціялістами-адміністраторами й політиками. Час покаже, чи Папа Іван Павло II виявить власну ініціятиву в політиці супроти Московської імперії. Можна сподіватися, що польський комуністичний уряд не схоче турбувати свого земляка - Папу новими репресіями супроти церковного життя в Польщі. Уже привітальна телеграма секретаря Польської Компартії Ґерека до нового Папи, свідчить, що польський уряд хоче замирення з Католицькою Церквою.

Немає сумніву: вибір по-

(Закінчення на стор. 4)

Степан Женецький

БОРОТЬБА ЗА ЗОВНІШНЮ ПОЛІТИКУ ЗСА

I.

В західньоевропейській, а також американській пресі багато пишеться про закордонну політику президента Картера, а головним чином про політику супроти Совєтського Союзу. Зокрема політичні коментатори на всі лади обговорюють коливання політики Картера відносно Москви: раз він поступає дуже лагідно супроти Кремля, мов би не бачив всіх його агресивних вихваток у світі, особливо в Африці, та надмірного озброєння; іншим разом прибирає гострішу форму супроти Москви, і навіть проводить рішучі акції, як висилка американських транспортових літаків, якими перевезено французьких і бельгійських вояків до Заїру (Бельгійське Конго) для здушення наїзду катанґських ворохобників.

Політичні коментатори пишуть, що всі ці зиґзакуваті потягнення Картера в закордонній політиці спричинені боротьбою кількох груп в його уряді, які змагаються між собою за контролю закордонної політики Америки.

Три групи

Одну групу очолює Збіґнєв Бжезіньскі, головний дорадник президента Картера для національної безпеки, властиво для закордонної політики.

Як відповідь на загрозу для світового миру, що її спричиняють москалі своїми аґресивними потягненнями в Африці, що їх виконують при допомозі кубинських підопічних, Бжезіньскі радить Картерові застосувати тверду політику.

На чолі другої групи стоїть державний секретар-міністер закордонних справ Америки Сайрус Венс. Він заступає думку, що найважливішою справою під сучасну пору — це підписання „здорового", тобто розумного договору про ограничення стратегічної зброї з Москвою. Венсову ідею підтримують його головні співпрацівники, які настоюють, щоб не дуже натискати на Москву за її мілітарну акцію кубинськими вояками в Африці, та проти всіх інших її потягнень у світі, щоб часом Кремль не взяв це за... провокацію.

По стороні Венса, на „м'якій" лінії, находиться теж Ендрю Янґ, довголітній приятель президента Картера, що виконує функцію амбасадора Америки при Об'єднаних націях. Янґ намагається переконати Картера, що конфлікти в Африці — це в основному льокальні справи, і тому не слід трактувати їх поважно. На його думку, найважливішою справою, якій Вашінґтон повинен би приділити головну увагу, це передання влади чорній більшості в Південній Африці!

Досить дивну позицію займає секретар оборони Герольд Бравн. Підтримуючи з одного боку думку Бжезіньского, що москалям і кубинцям не можна дозволити, щоб вони безкарно заводили свої порядки в Африці, він рівночасно є проти поради Бжезіньского, щоб Вашінґтон виявляв тверду поставу в переговорах із Совєтським Союзом у справі ограничення стратегічної зброї. Відраджуючи Картера від великих зменшень видатків на оборону, він одночасно не хотів стати по-стороні Штабу об'єднаних командувачів, щоб відрадити Картерові від відтягнення американських військ з Південної Кореї та відложення будови бомбовиків типу Б-1.

Поради Бжезіньского

Ця боротьба за напрямні американської закордонної політики між чотирма головними помічниками Картера, найяскравіше виявилася в травні ц. р., коли то за намовою Москви, до Заїру, були вдерлися катанґські повстанці і вирізали там білу людність. В цьому часі Картер був приєднався до думки Бжезіньского, що аґресивне поступовання Москви в Африці і інших частинах світу, створює загрозу також для Америки, і тому є потрібна рішуча протидія Вашінґтону. Тверда постава відображується в промові, яку Картер виголосив 7-го чирвня ц. р. до кадетів морської Академії в Аннаполіс-і. Цю промову мав написати сам Картер на підставі меморіялів Бжезіньского, Венса, Янґа і Бравна, в якій він сказав: „Совєтський Союз може вибирати співпрацю або конфронтацію. Америка однаково приготована до обох".

Рішучі акції

Більше важливими в цій промові Картера, пишуть політичні коментатори, були рішучі акції Вашінґтону, що в основному відповідали лінії Бжезіньского, які давали Кремлеві до зрозуміння, що Америка буде рішуче протиставитися всім аґресивним намаганням Москви. Це такі акції:

Офіційні відвідини Бжезіньским комуністичного Китаю, якого Москва уважає своїм ворогом ч.1. Під час тієї візити, Бжезіньскі на кожному кроці підкреслював спільні інтереси Вашінґтону і Пекіну у здержуванні аґресивних плянів Москви.

[Продовження буде]

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

ВПЛИВ ЛЮДИНИ НА ЗМІНУ ПІДСОННЯ

Коли Марінер 9 зблизився до Марса в 1971 році, він переслав на землю вістку, що плянета Марс окутана щільним плащем буревійного пороху. Помір температури Марса виявив, що вона на 20° Ц. нижча за температуру, яку занотували давніше земські телескопи. Це обниження температури, на думку спеціялістів, було вислідом прислонення променів сонця грубим шаром марсіянського пороху.

Екологи, що займаються дослідами атмосфери землі, затривожені великою кількістю пилу, пороху та сажі в нашій атмосфері, і бояться, що дальше збільшення його занечищення може вплинути на зниження температури землі, подібно, як це сталося на Марсі. Таке зниження температури мало б фатальні наслідки для нашого життя на землі, воно моглоб створити нову ледяну епоху.

На думку деяких науковців з НАСА, обниження температури землі на 4° Ц. може виростити ледняки, товщиною на 1 милю. Не слід забувати, що в минулій ледяній, епосі ледняки займали четвертину поверхні землі та доходили, з північної Америки, до міста Сент Люї. На щастя, ця гіпотеза майбутніх ледняків не має повної підтримки наукового світу, який поділяється сьогодні на два табори: ледняковий та теплицевий. Прихильників теплицевого табору багато більше. Вони твердять, що з огляду на велику кількість 2-окису вуглецю в нашій атмосфері, який у великій мірі продукує наша технологія, слід сподіватися не охолодження, а радше отеплення землі. Йдеться про те, що 2-окис вуглецю діє як подвійне дзеркало, що перепускає на землю соняшні теплові проміння, що нагрівають його поверхню, але задержує тепло, що в формі інфрачервоних хвиль промінює з землі, і в той спосіб підвищує її температуру. У висліді, отеплення землі, можуть стопитися існуючі ледняки, та спричинити другий біблійний потоп.

Але збільшення 2-окису вуглецю в повітрі не йде в пропорції з кількістю спаленого пального, бо тут входять в гру також закони екології землі, а конкретно, абсорбція 2-окису вуглецю землею та океанами. Про те сам факт занечищення нашої атмосфери порохом та 2-окислом вуглецю повинен бути осторогою для людства та поштовхом до боротьби зі забрудненям довкілля.

Якщо ми вже при занечищенні повітря, слід згадати також про можливий вплив ерозолю на збільшення космічної радіяції. Декілька літ тому група американських науковців звернула увагу урядових чинників на те, що надмірне вживання ерозолю впливає шкідливо на кліматичні обставини та рослинне й тваринне життя на нашій плянеті. Йдеться про те, що вживаючи ерозоль (який

(Закінчення на стор. 4)

З НОВИХ ВИДАНЬ

Під московською кормигою

„НА ХРИСТОВІЙ НИВІ", збірка споминів. Автори: о. Марко Дирда ЧСВВ, „Шляхом священика", 1933-1946; о. Авксентій Бойчук, „Мої переживання під большевиками", 1939-1940; С. Василія Сивч, ЧСВВ, „Останні дні українського Перемишля", 1944-1947. Українська духовна бібліотека ч. 51, видавництво оо Василіян, Ню Йорк, 1978.

Три автори спогадів — три образи понурого кольориту московської дійсности марксистсько-ленінської забріханности, темряви. Ці спогади написані кров'ю серця.

Такий образ московського варварства стає перед нашими очима, читаючи спогад о. М. Дирди ЧСВВ про старовинний монастир у Крехові: „Стародавні образи також позникали зо стін коридорів, а бібліотеку сплюндрували, оповідає один із ченців. Щоб ви пересвідчилися в моєму твердженні, ходімо до церкви, де побачите заховані огарки з тих книг у скрині.". А палили ті книги „Під горою Побійною. Кажу вам важко було слухати в той час того реготу з приводу злісного руйнування цінних пам'яток. Чи така сама доля зустріла всі інші книжки, не знаю; ...я тільки бачив через вікно як вогонь горів... а стільки в монастирській бібліотеці було вартісних та історичних книжок".

Скільки то ми всі вже начиталися таких спогадів із нашої Землі — нині — пекла, а все таки й далі читаємо їх; горнемо сторінку за сторінкою, поринаємо в ті круги дантівського пекла та й міркуєм: понад 50-мільйоновий нарід — крім геройських одиниць — ніякої рішучої, мудрої протидії не робить: не тягнемо в один гуж.

Мова в цих спогадах вельми нерівна: перша частина спогадів — мова дбайлива, чиста; друга і третя, припускаємо, редакція зумисне залишила мову Галичини з часів до Другої світової війни, бо та мова і справді характеристична була... — Ці спогади цінний вклад для наших майбутніх істориків.

М. Островерха

Д-р Юліян Мовчан

У ЧЕРВОНОМУ КИТАЇ

(3)

Потім, йдучи далі на північ, ми бачимо такі споруди, як палаци Найвищої, Перфектної та Зберігальної Гармоній, Палац Небесної Чистоти, Земної Тиші тощо. В останній раз один із них — Палац Небесної Чистоти відслужив свою „імперіяльну функцію" 1922 року, коли останній із династії Чінґів Пу-ї взяв тут шлюб. Після розвалу імперії цей самий Пу-ї, змінивши ім'я на Генрі, служив тут вже не як імператор, а як... городник. Але коли японці зайняли Манджурію у тридцятих роках, вони віднайшли цього Генрі і хоч і не надовго, але встановили Пу-ї „імператором Манджурії".

Назва „Заборонене місто" пішла від того, що до 1912 року, тобто розпаду монархії, до цих будинків вхід для „простолюддя" та чужинців був суворо заборонений. Із часу приходу до влади комуністів 1949 р. це „місто", яке займає площу в 250 акрів і огорожене стіною в 35 футів висоти з обсерваційними вежами по кутах та оточена водою (штучно викопаним каналом) перетворено на музей і відкрито для всіх.

Про „Акупанктуру" та китайських лікарів

Хоча практикований тільки в Китаї метод лікування за допомогою т. зв. акупанктури, тобто. голкотерапії, застосовують вже понад 1000 років, проте, як методу знечулювання під час операції його почали вживати тільки від 1958 року. І на велике здивування, ця метода показалася досить ефективна. Ми були наочними свідками, коли пацієнтів під час кількох операцій знечулювали за допомогою голкотерапії.

Ось ми в Загальному шпиталі міста Тсінан (1 200 000 населення), столиці провінції Шантунг, відомій, як „місто джерел" (в місті є понад 100 гарячих природних фонтанів). У шпиталі в той час робили три операції, в тому одна дуже серйозна — операція мітрального стенозу серця. Це був пацієнт чоловічої статі років 40. Крім „акупанктури" в ліву руку, йому на заспокоєння дали люміналю (фенобарбітал), і це фактично було все його знечулення на протязі кількагодинної операції... Ми його запитували (звичайно, через перекладача), чи він відчуває болі. Він відповідав, що ні. Та й по виразі його лиця не було видно, щоб він страждав: навпаки, виглядав досить спокійно і вдоволено, що, мовляв, тепер, після операції, він почуватиме себе краще. Після операції, коли його відвезли до його кімнати, ми знову побачили його: він виглядав так, наче з ним нічого особливого не трапилося. В американських умовах, після такої операції пацієнта спочатку відвезли б на кілька годин до післяопераційної кімнати, не припиняючи йому давати кисень та дожильно різну рідину. А тут інакше...

Одночасно в двох сусідніх операційних кімнатах того самого шпиталю відбувалися дві менше серйозні операції — одна операція усунення черевної пропуклини та друга — глявкома ока. Обидві операції відбувалися за допомогою голкотерапії і обидва пацієнти почували себе добре.

У цьому ж шпиталі ми довідалися від китайських лікарів ще й про інші майже неймовірні речі. Від 1972 року перфорацію виразки шлунку, яка в медичному світі зараховується до тих, що вимагають негайного хірургічного втручання, в Китаї лікують в абсолютній більшості не-оперативною методою голкотерапії та китайської народної медицини. І що найголовніше, успіх від такого лікування досягається до 95 відсотків! Це щось фантастичне!

Так само жовчеві каміння тут лікується не за допомогою операції, а в основному голкотерапією та народною китайською медициною (тобто, різного роду трав'яних екстрактів), і тільки в 15 відсотках доводиться вдаватися до хірургічного втручання.

Не менш подивугідні речі ми бачили в шпиталі Гуа-Шау в Шанхаї, де у випадку злоякісних опухів руки частину кінцівки з опухом ампутували, а решту (китицю) руки пришивали до верхньої частини руки, в наслідок чого хоча рука була коротшою, але людина могла її вживати майже з таким самим успіхом, як і тоді, коли вона ще не була вражена опухом. Так само тут часто практикуються операції — і то з добрим успіхом — пересадження (трансплянтація) пальців ноги на місце травматично втрачених пальців руки, що знову дає можливість людині нормально вживати руку. (Зокрема, це важливе у випадку втрати великого пальця руки, на місце якого пересаджують переважно другий палець із відповідної ноги).

Звичайно, не всі операції в Китаї роблять за допомогою голкового знечулення. Напр., у Шанхаї у вищезгаданому шпиталі операція вирізання злоякісного опуху і слідом з цим зшивання решток руки було виконано за допомогою загального знечулення. Не вживають голкового знечулення у випадках, якщо підвищена нервовість пацієнта і під час дитячих операцій — тоді застосовується загальне знечулення.

Ще деякі факти з китайського життя

Хоча порівняльно до життьового стандарту деяких інших країн пересічний китаєць живе бідніше, але голоду, від якого кожного року колись вмирало тут тисячі і сотні тисяч населення, вже нема. Ми тут ніде не завважили людей з надмірною вагою, але й також не бачили висохлих або опухлих від голоду або таких, які просили милостиню (як напр. в деяких арабських країнах). Тут рівнож немає безробіття.

Під час зустрічі нашої групи з директором паровозного заводу в м. Тсінґтао я запитав його, скільки грошей пересічно заробляє робітник на його заводі. Від відповів, що це залежить від характеру роботи та від виробничого стажу, хоча в загальному це буде від 34 до 109 юанів на місяць, тобто пересічно 60-65 юанів. Що ж можна купити за ці гроші?

Виявляється, що ціни тут на продукти та товари досить низькі. Напр., кілограм рижу чи муки коштує 30 фенів (сто фенів — це один юан), а в цілому на місяць китаєць видає на їжу 10-15 відсотків зі свого заробітку. Чинш за мешкання виносить на місяць від 5 до 10 юанів, ціна черевиків 3-5 юанів, куртки — 5-10 юанів, ровер — 100 юанів. Здоровоохорона, починаючи від відвідин лікаря і кінчаючи на шпитальнім лікуванню — включно з будь-якими операціями цілком безплатна. Так само і всякого роду освіта. Як нам сказали, інфляції тут ніякої немає, від часу бо революції (тобто, 1949 р.) ціни на все в основному залишилися без змін. Тобто, уряд сказав, що ціна має бути такою як встановлено і ніхто не має права їх піднести або знизити.

Щодо медичного персоналу, то мед-сестра після закінчення школи дістає 45 юанів на місяць, а лікар, який щойно закінчив студії і почав працювати, одержує 53 юанів, хоча пізніше, коли він попрацює довше або стане завідувачем відділу у шпиталі, його платня підвищується на 100-110 юанів. Професор медичного інституту одержує від 150 до 200 юанів на місяць.

Китайці працюють шість днів на тиждень і не мають щорічних вакацій, як це ми бачимо у всіх інших цивілізованих країнах світу. Змінити працю можна тільки за дозволом. Я запитав директора згаданого паровозобудівельного заводу, як є з страйками в Китаї? Чи китайський пролетаріят має право на страйки? Він відповів, що так, китайські робітники мають право на страйк, але — він зразу додав: „покищо ніхто з робітників нашого заводу не страйкував, що може свідчити про те, що робітники задоволені і тому не мають потреби страйкувати"... Подібну відповідь ми напевно могли б почути також від директора паровозобудівельного заводу в Харкові, де я колись працював, або будь-де-інде в Совєтському Союзі...

Сучасні кермачі Китаю свідомі, що питання забезпечення працею та їжою у великій мірі залежить від кількости населення, сучасні кермачі Китаю поробили всі можливі заходи, щоби припинити побільшення дітонароджень. Серед заходів в цьому напрямку є такі: крім широкого пропагування та розповсюджень протизаплідннюючих засобів, родина має мати не більше двоє дітей. Якщо ж станеться так, що жінка вже третій раз завагітніє, тоді вона мусить зробити аборт. Як нам сказано, у деяких провінціях замість вимоги зробити аборт, родину попереджується, що всі випадки, пов'я-

(Закінчення на стор. 3)

В УНІГУ відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

українській скарбниці. А зі створенням Гарвардських українських студій прийшли нові здобутки і вишкіл молодих науковців, видавнича діяльність, зацікавлення чужинецьких учених студіями українїстики тощо. У Гарвардському осередку скупчилось 20 молодих аспірантів-докторантів, але для них незавидне майбутнє: праці в ділянці українознавчих предметів бракує, а фінансів нема, щоб їх затруднити в Інституті, де вони могли б працювати в ділянці дослідів.

Проф. Омелян Пріцак, директор УНІГУ, говорив про „Наукову діяльність у другому десятиріччі'',яку він представив у чотирьох ділянках.

1. „Внутрішня стабілізація" — справа, на думку проф. Пріцака, найважливіша,бо треба „підготувати свого наслідника'', який перебере керівництво Інституту в 1988 році. Ця передача повинна проходити пляново, підготовано й доцільно. Друга, не менш важлива,—„знайти розв'язку для катедри мовознавства''. До цього часу, „на протязі 10-літніх старань'', проф. Пріцак не міг знайти талановитої української молодої людини, „що хотіла б і була б спосібна присвятити себе українському мовознавству''. Кандидати були (навіть одна особа, спровадженa для цієї цілі з України), але їм бракувало „снаги і сили віддати себе на службу українській мові''.

Тепер накреслюється, як заповів доповідач, тісна співпраця всіх українських наукових установ з тим, що „англомовна сторінка буде відповідальністю, з одного боку, нашого Інституту, якщо йдеться про загально-наукові й дослідницькі справи, а Канадського Інституту — в справах педагогічних і дослідів історії української еміграції'', тоді як україномовна наукова діяльність здійснюватиметься українськими науковими установами. З цією метою плянується спільне видання українського наукового журналу, під керуванням НТШ і УВАН. Співпраця українських наукових інституцій — конечність і необхідність нашої праці в діяспорі. „Я прикладу всіх своїх зусиль, щоб той мир і розум на полі української науки в діяспорі став дійсністю на протязі наступного десятиріччя'', — сказав проф. Пріцак.

Також він зупинився над справою американських русинів, підкреслюючи, що треба більше зрозуміння обставин їхнього розвитку і шукання шляхів для погодження „вузької русинської справи з ширшою загально-українською''.

2. Ця група охоплює цілий ряд проблем, яку можна окреслити загально: „інтернаціоналізація науки про Україну''. Йдеться тут про нав'язання наукових стосунків з визначними чужинецькими вченими, викликання у них зацікавлення українськими проблемами. З цією метою проводиться співпраця на форумі журналу „Гарвардські українські студії'', створюється в окремих державах гуртки вчених, які не тільки співпрацюють з Інститутом, але також розробляють українську тематику. Такі гуртки вже створилися в Ізраїлі та Японії. Для поширення „горизонтів'' української науки — треба влаштовувати „Всесвітні наукові з'їзди українїстів'', учасниками яких були б в основному чужинецькі вчені.

У другому десятилітті плянується видати свого роду синтетичні праці (не відокремлюючи української проблематики від таких же подій у світі): Історія України, Українська інтелектуальна історія (зокрема історія політичної думки), Історія української літератури.

3. „Зміцнення контактів з краєм та цілим Совєтським Союзом'' — на думку проф. Пріцака, треба використовувати всі можливості існуючого обміну поміж Совєтським Союзом і Америкою. Бо Інститут може користатися цими можливостями як установа ведучого американського університету. Це потрібно, як зазначив проф. Пріцак, „щоб скріпити хребет українських учених, що ще мають відвагу працювати в українських дисциплінах у сьогоднішніх існуючих обставинах''.

4. Остання група, — це „видавнича діяльність'', складна, комплікована, бо вона не так пов'язана з науковим плянуванням і керуванням, як з фінансовими спроможностями.

Інститут плянує видати, якщо на це будуть фінанси, такі праці: річну анотовану бібліографію українських дисциплін (за 1973 рік уже готова до друку), словник української мови на зразок „Webster"-а, дисертації випускників (доповнені й опрацьовані для друку), наукові монографії співпрацівників Інституту, праці з конференцій, симпозіюмів тощо, зібрані та вибрані твори українських клясиків гуманістичних і суспільних наук, наприклад, уже підготовлено твори М. Драгоманова (біля 20 томів) та, врешті, видання „джерел'' в оригіналі, а важливіші і в англійському перекладі. ФКУ допоміг дещо в цій ділянці: 30 творів з історії української суспільно-політичної думки вже перекладені на англійську мову.

Екзекутивний директор ФКУ п. Б. Тарнавський поінформував про стан збіркової кампанії на Гарвардську фундацію. Грошові впливи на ФКУ в роках від 1957 до 1978 становлять два мільйони 876 тисяч долярів, з яких тільки 71 тисяча надійшла в цьому році. Одначе, як підкреслив екзекутивний директор, ці фонди не є до розпорядимости українського гарвардського осередку, лиш на відсотках утримується праця гарвардського проєкту. І тому не можна розвернути належну працю та здійснити запляновані проєкти, зокрема видавничі, якраз через брак фондів. Звітодавець також підкреслив, що „не вся українська громада здвигнула гарвардський проєкт'', а лише 11 000 жертводавців, що склали загальну суму біля трьох мільйонів.

У дискусії-обговоренні порушувалися як загальні, так і окремі специфічні питання, в якій брали участь ред. А. Драган, ред. І. Смолій, ред. Душенко, Ю. Юрчишин, Н. Пилипюк, д-р П. Магочі, д-р Є. Федоренко, д-р А. Сливоцький, керівник пресконференції, та, очевидно, всі доповідачі-звітодавці.

Цю пресконференцію проф. Пріцак окреслив „семінарем'', у праці якого представники українського гарвардського осередку та працівники преси обговорювали різні проблеми, обмінювалися своїми думками про працю і діяльність гарвардського центру — це з одного боку, а з другого — обговорено широкий вахляр проблем, якими цікавляться члени української спільноти в Америці.

На цьому „семінарі'' докладніше порушувалися справи вживання спільної для всіх українських видань „транслітерації'', проблему вживання „the" з „Ukraine", взаємновідносини між УВУ і Гарвардським центром, докладніше інформування членів української громади про „гарвардський проєкт'' тощо.

Проф. О. Пріцак висловив своє бажання, щоб такі „семінарі'' відбувати з працівниками преси раз на місяць, бо „українська преса виконує велику громадську працю''.

Під час спільної вечері продовжувалось обговорення питання посиленного зусилля для підтримки української науки в Гарварді.

На пресконференції було біля 25 присутніх: члени українського центру, кореспонденти української преси та офіційні представники українських газет і радіо: ред. Є. Федоренко — „Свобода'', ред. І. Смолій — від „Народної волі'', ред. Мельничук — від „Нашого голосу'', керівник українського відділу „Голосу Америки'' мгр О. Драган-Кравців і ред. Душенко — від щоденної радіопрограми в Боффало.

В. Качмар доповідав у Лос Анджелесі

З нагоди святкувань Синодальних Днів Помісної Української Католицької Церкви під кличем „За помісність за патріярхат" тут сьогодні відбулися Святочні Сходини мирян у церковнім приміщенні української католицької церкви Рождества Пресвятої Богородиці в Голливуді.

Урочисту Службу Божу в намірені Блаженнішого Патріярха Йосифа та українського народу відправив о. крилош. Мих. Колтутський в сослуженні диякона Осипа Чупіля. Співав чудово церковний хор під диригентурою маестра Володимира Божика.

По Службі Божій у церковній залі миряни парохії та гості заслухали святочну доповідь ред. Василя Качмара — голови Крайової Управи Товариства за Патріярхальний Устрій Помісної Української Католицької Церкви на тему: „Українська Католицька Церква в світлі сучасних історичних подій". Обширний, удокументований науковими доказами, але рівночасно зрозуміло переданий реферат дав слухачам широкий і правдивий погляд на низку пекучих питань справ Української Церкви та її змагу за помісність і патріярхат.

Святочні Сходини зорганізував та спонзорував Відділ Товариства за патріярхат у Лос Анджелесі в тісній співпраці з місцевим парохом місцевої церкви у Голливуді о. крилош. М. Колтутським та Окружним Осередком Відділів Товариства за Патріярхат на Західні Стейти Америки з осідком у цьому ж місті.

Ол. Си.

У ЧЕРВОНОМУ КИТАЇ

(Закінчення зі стор. 2)

зані з третьою дитиною, мають бути полагоджені самою родиною — не державою, як це є у випадках двох перших дітей. Також йдучи далі послідовно в напрямі обмеження кількости народжень, хлопець чи чоловік, який хоче одружитися, повинен бути не молодшим 27-ми років, а жінка — не молодша 25-ти років.

Китайські міста, хоч і мають погано освітлені вулиці, проте є цілком безпечні для прохожих — чи то буде вдень, чи вночі, бо злочинність в КНР є мінімальною. Ми, напр., могли не замикати кімнати в своїх готелях і нас запевнили, що з китайців ніхто нічого в нас не вкраде (деякі готелі навіть не мали ключів від кімнат, вважаючи, що вони в Китаї „непотрібні).

Відвідали ми також одну китайську комуну — т. зв. Азійську Ударну Бригаду, кілометрів 30 на північ від Шанхаю. На жаль, брак місця в газеті не дає змоги більше зупинитися над життям в китайській комуні (щось подібне до совєтського колгоспу, але має деякі істотні відмінності). Скажу лише, що ця комуна, яка займається вирощуванням овочів (має багато овочевих садів) та деяких овочів, 20 відсотків своїх врожаїв продає державі за твердо встановлені ціни, решту — 80 відсотками ділиться між комунарами відповідно до кількости вироблених днів. При комуні існують свої майстерні, як кравецька, шевська, ремонту машин — не кажучи вже про медичну амбуляторію, голярню і т. д.

Звичайно, тоталітарний (але не терористичний) режим в сучасному Китаї може не всім подобатися, яким „кращим'' можна було б його замінити? Попередній нібито „демократичний'' режим Чан Кай-шека із-за своєї продажности, бюрократизму та байдуже ставлення до конечних потреб народу не міг забезпечити людей мінімальними потребами — маса людей тоді або вмирала з голоду або в кращому випадку голодувала і була на ласці і неласці поміщицьких магнатів. Нічого подібного тепер немає. Хоча люди не розкошують, але мають що їсти, мають працю і мають належну медичну опіку. Не висить над ними більше примара голоду і безробіття.

І хоча наступники Мао й далі офіційно говорять про інтернаціоналізм, побудову комунізму та „світову пролетарську революцію'', проте кожен знає, що подібно до своїх вчорашніх союзників — кремлівських верховодів, вони так само передовсім думають і будують свою міцну національну китайську державу. Істотна різниця між московськими заправилами та китайськими одначе, є та, що в той час, коли перші намагаються за всяку ціну зберегти свою, вже наскрізь прогнилу і ненависну народами російську імперію, китайські комуністи передовсім намагаються побудувати міцну китайську — хоч і під червоним прапором національну державу.

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ на Катедру Українських Студій при Торонтському Університеті (ПЕРША ЛИСТА)

$10,000.00: д-р В. і Ф. Даниліви, Є. і Л. Зараски. По 5,000.00: О. і Н. Винницькі, М. Липка (Гамільтон), д-р М. Луцик, А. Харак. По 4,000.00: Р. Вжесневський. По2000.00: О. і І. Гордієнки, Е. Гуцуляк, Е. і А. Топорницький, П. Яцик, С. і Ґ. Фроляки, Ю. Б. А. підприємство, Клюб Укр. Під. і Проф. Торонта. $1,500.00: Б. Максимець. $1,000.00: д-р Ж. Байдужа, І. Бардин, д-р В. і Х. Болюбаші, Владика І. Борецький, д-р Н. Борух, „Будучність" Кредитова С-ка, Р. Буката, М. і Г. Вавришин, М. Вацлавський, Ю. Ващук, д-р І. Василенко, Марія Василенко, Р. Винницький, М. Вітер, Л. Кардинал, Р. Чоловський (Гамільтон), А. і О. Чорнії (Вест Арка), І. Чума, П. Чумак, Г. Джура, Б. Федчук, Стефанія Федчук, д-р С. Федоренко, суддя П. Ґловацький (Тандер Бей), С. Ґула, С. Гав, ГУМЕ Фундація (д-р Р. Гуменюк), В. Керелюк, Я. Кінах, В. Кліш, Розалія Космин, С. Кузь, д-р Ф. Мартинюк, І. Мазуренко („Страткона" готель), Г. К. Медвіцький, С. і Я. Медицькі (Медицькі Фабрикс), В. Мельник, М. Мороз, д-р І. Мороз, д-р М. Мицик, П. Микуляк, д-р М. Неведюк, Ю. Охрим, Я. і Л. Осьмаки, В. Палієнко, М. Липка (Плянтейшен Мотор Готель), Я. Ревега, Я. Романишин, С. Рошко, І. Сейчук, д-р Я. Шудрак, Ю. і С. Шимки, Б. Сірант, д-р П. Смильський, „Союз" Кр. Спілка, Б. Стоділка, Б. і О. Синишині, В. і В. Тимошенки (Стратфорд), „Укр. Торонтська Кред. Спілка", М. Янчуха (Ванкувер), д-р І. і М. Яремки. По 500.00: д-р З. Бак, К. і К. Бриковичі, д-р Ю. і Д. Даревичі, д-р Є. і Т. Дуткевичі, В. і В. Гетьманчуки, Б. Голинський, В. Касурак (Віндзор), П. Кіт, д-р Ю. і І. Куриси, М. Латишко, д-р Ю. Луцький, Оксана Мартинюк (Ґрінсбі), д-р О. Рудзік, д-р О. Сокольський, Д. Сидорак, Я. і О. Соколики, Л. і Я. Теські, Г. і Т. Чорні, Л. і В. Залуцькі. По 300.00: Д. Бейкер, Р. Добровольський, Я. Левицький, В. Мороз (Гамільтон). По 250.00: Р. Колісник, д-р Н. Снігура. По 200.00: Є. Головатий, Т. Б. Гуменюк, Т. Гуменюк, Рома Морацук, А. Слободян, І. Сопілка, М. Тимошко, Люїс, Гак & Шепард, Б. і І. Яціви. По 100.00: Ю. і Є. Бабії, І. Бойко (Гамільтон), Братство Дивізійників (Торонто), д-р Б. Боцюрків, Н. Кафик,ч В. Вацик, І. Дувалко, Марійка Гурко, С. Загуменний, І. Заозірний, С. Крив'як, В. Купловський, Є. Латиш, Я. Микитчук, В. Мойсяк, Ліда Палій, Зоя Плітас, О. Предро, А. Романюк, В. Ситник, В. Гандера (Укр. Тел. Програма), Ольга Цвик, Г. Янішевський. По 50.00: „Гомер Інвестмент", П. Корнило (Ст. Кетеринс), М. Грелля. По 25.00: Н. Бартків (Ст. Кетеринс), М. Денні (Ст. Кетеринс), д-р В. Прокопець (Ст. Кетеринс). По 20.00: І. Кобзян (Ст. Кетеринс) Софія Павлюк (Ст. Кетеринс). По 10.00: З. Левицький.

Дорогий Читачу! Якщо Вашого прізвища немає на цьому списку, подбайте, щоб Ваше і Ваших знайомих прізвища появились у наступному списку. Пожертва на Українські Студії — це водночас жертовність для України.

Чеки просимо виставляти на CHAIR OF UKRAINIAN STUDIES та скеровувати на таку адресу:

UKRAINIAN CANADIAN PROFESSIONAL & BUSINESS FEDERATION

Suite 2709, P.O. Box 31

401 Bay Street, Toronto, Ont., Canada M5H 2Y4

В Ню Йорку відбудеться...

(Закінчення зі стор. 1)

кович, Б. Гаргай, п-і Люба Фостун.

Будуть представлені інформації про стан і діяльність всіх ОУВФ у кожній країні, які дадуть представники тих країн. Після обговорення доповідей, панелю та інформацій буде обрана Президія СУВФ та будуть схвалені резолюції і становище Світового Українського Визвольного Фронту, що опрацьобує д-р М. Кушнір.

III -ій Світовий З'їзд Українського Визвольного Фронту вшанує св. п. полк. Євгена Коновальця, Командира Корпусу Київських Січових Стрільців Армії УНР, Основоположника і Начального Коменданта УВО, Основоположника і Голову ОУН — в 40 річчя його геройської смерти, та всіх поляглих воїнів у боротьбі за українську самостійну соборну державу.

З'їзд розпічнеться у вівторок, 21-го листопада о год. 6-ій увечері в Домі Українського Визвольного Фронту, 136 -2-га авеню в Ню Йорку. Наради відбуватимуться цього і наступного дня. З'їзд матиме діловий і маніфестаційний характер.

На основі відомостей від централь ОУВФ і практики участи в попередніх двох світових з'їздах Українського Визвольного Фронту, треба сподіватися, що й на цей — III-ій З'їзд прибудуть делегати з американського, европейського й австралійського континентів: з Англії, Німеччини, Бельгії, Франції, Австрії, Голляндії, Еспанії, Австралії, Аргентини, Бразилії, Канади, ЗСА і інших країн.

Численну участь візьме членство ОУВФ з Ню Йорку і з поблизьких міст ЗСА і Канади.

У ЧІКАҐО ВІДБУДЕТЬСЯ ВИСТАВКА ПРАЦЬ Л. МОРОЗОВОЇ

Чікаґо. — Стараннями 12-го Відділу Українського Золотого Хреста, в рамках щорічної презентації українській громаді праць українських малярів, у п'ятницю, 17-го листопада ц. р., о год. 7:30 вечора, тут в залі „Левів" відбудеться відкриття виставки картин відомої мисткині Людмили Морозової, яка прибуде сюди з Гантеру, Н. Й.

Виставка буде відкрита у суботу, 18-го і неділю 19-го листопада від 9-ої год. ранку до пізнього вечора.

Кардинал Войтила...

(Закінчення зі стор. 2)

ляка на голову Католицької Церкви — це небажана несподіванка для Москви. Адже Польща і польський католицизм були від віків перешкодою для московського натиску на Захід: згадаємо хочби „чудо над Вислою" 1920 р., що зруйнувало пляни Леніна принести „революцію" в Німеччину та в інші країни на штиках Червоної армії. Безперечно, поява „східного Папи" на престолі в Римі збудить надії й активність між віруючими різних церков у країнах совєтського бльоку. Це факт позитивний: бо свобода совісти, воля віри належить до основних демократичних вимог у кожному суспільстві.

Чи настане полегкість для українців-католиків і православних, що живуть у сучасній Польщі? Досі польське католицьке духовенство, як в минулих віках, так і в XX столітті „не грішило" толерантністю, справедливістю до братів у Христі — православних і уніятів. В Збірниках (Apalecta), виданих Отцями Василіянами в Римі, знайдете документи із Ватиканських архівів, в яких описано, як польські католики і Рим вороже ставились до православних українців і білорусинів: „Огнем і мечем" (igni et ferro) радив папа королеві Жигимонтові III знищити православну Українську Церкву, „віру Сатани" (religionem Satanae).

І після проголошення Унії з Римом у Берестi 1596 р. польське католицьке духовенство ставилося вороже до „Руської Католицької Церкви" (Ecclesia Catholica Ruthena), гордувало обрядом православної церкви! Православні храми називали польські духовні „синагогами". Даремно кликали папи польське духовенство визнати рівноправність Католицької Церкви Східнього обряду з римо-католиками. То була мова до глухих.

Я не згадував би цих фактів, записаних в Ватиканських архівах. Але знаємо факти нашого часу з XX століття. 1938 р. польська поліція руйнувала українські православні церкви на Холмщині й на Підляшші, і не чули ми протестів з риму або від польського католицького духовенства. Тільки митрополит Андрей Шептицький виступив тоді в обороні православної церкви в своїх посланнях.

Після Другої світової війни польське католицьке духовенство діє в згоді з плянами польського комуністичного уряду, щоб знищити сліди українства на правдавніх українських землях: руйнуються церкви на Лемківщині. В Перемишлі українську соборну церкву подаровано кармелітам і вони господарюють в храмі, який будувала українська людність для себе. Чи схоче новий Папа відновити право й справедливість для українців під польською владою? Чи буде обстоювати поворот української людности, розсіяної над Одрою й над Балтійським морем, в рідний веселий край? Українці всякої віри мають право домагатися, щоб новий Папа виступив авторитетним словом за справедливість. Людське право й справедливість потрібні для всіх народів. Про свободу й справедливість згадав Папа Іван Павло II у подяці на привітання польського уряду з приводу його вибору на „Христового заступника" на землі. Побачимо.

ВПЛИВ ЛЮДИНИ НА ЗМІНУ ПІДСОННЯ

(Закінчення зі стор. 2)

сьогодні дуже популярний для жіночих зачісок, комаховбивчих засобів, відсвіжування повітря, тощо) ми випускаємо в повітря певну скількість газу з бляшаної коробки, в якому є розпилені певні ціпкі або пливкі хемічні речовини.

Щоб ті речовини не розпускалися або хемічно не в'язалися з ерозолем, фабриканти вживають фріону. Фріон, це заморозна речовина, якої вживаємо в наших кухонних холодільниках та всіх повітро-охолодних уладженнях. Ерозоль по виході з поробки змішується з повітрям та маючи менший питомий тягар, підноситься вгору, до висоти приблизно 30 миль, цебто до озонного шару. Кисень, що становить 21 відсотків суміші нашої атмосфери, виступає в формі молекул, збудованих із 2-ох атомів кисня (O_2); В часі електричних розряджень творяться 3-атомні молекули кисня (O_3), які називаємо озоном. Озон, у високих шарах атмосфери, творить природну запору перед проникaнням космічного проміння на поверхню землі. Ерозоль, енергетично сильніший за озон, випирає його та займає його місце, відчиняючи „ворота" для радіяційних променів. У висліді, збільшується радіяція на землі, що впливає шкідливо на ріст рослин та здоров'я людей і тварин.

Крім цього, озоновий шар в повітрю має великий вплив на теплове розподілення у нашій атмосфері, а з тим, на вплив підсоння на землі. Обраховують, що під сучасну пору, в повітря виходить приблизно 350 000 тонн фріону річно, який в році 2000 зменшить кількість озону на 25 відсотки і в такій самій пропорції збільшують небезпеку радіяційного отруєння на землі. Але покищо ніхто з цього приводу не зчиняє великого крику, ні оборонці чистоти довкілля, ні фабриканти ерозолю, що твердять, що це тільки „страхи на ляхи", хто має слушність, покаже найближче майбутнє.

† ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО МЕЛЬНИЧУК, член УНС Відд. 233 в Лорейн, Огайо, помер 27 липня 1978 на 58 році життя. Нар. 1919 р. в Закрівці, Україна; членом УНС став 1974 р. Залишив у смутку сина Степана з дружиною Джойсі та 2 внуків. Похорон відбувся 31 липня 1978 р. на цвинтарі Кальварія в Лорейн, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія Дейчаківська, секр.

МИРОН ЗВІР, член УНС Відд. 158 в Брукляні, помер 19 вересня 1978 на 66 році життя. Нар. 1913 в Експорт, Пен.; членом УНС став у 1930 р. Залишив у смутку дружину Анну, три дочки — Сузанну, Дебру і Линду, зятя Пилипа, сестру Ярославу, братів Володимира і Франка. Похорон відбувся 21 вересня 1978 р. на цвинтарі св. Івана в Міддлє Вілидж.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

МИХАЙЛО КРАСНОЖОН, член УНС Відд. 114 в Чікаґо, помер 17 вересня 1978 на 78 році життя. Нар. 1900 р. в с. Довге, Україна; Залишив у смутку дружину Олену, дочку Ольгу, сина Романа, 2 внуків, 2 правнуків та сестру Параню в Канаді. Похорон відбувся 20 вересня 1978 р. на цвинтарі Елмвуд, Рівер Гров, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Бережан, секр.

ГАРІ ЧАРЛС ВАЙТМОР, член УНС Відд. 55 в Балтімор Куртіс-Бей, помер у нещасливому випадку на 21 році життя. Нар. 1957 р. в Балтімор Куртіс-Бей, Мериленд; членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку дружину Доріс, сина та маму Люсі. Похорон відбувся 20 вересня 1978 р. на цвинтарі Медоврідж Пк.

Вічна Йому Пам'ять!
Адам Ціздин, секр.

МАРІЯ ДАНЬКО, членка УНС Відд. 62 у Філядельфії, померла 11 вересня 1978 на 83 році життя. Нар. 1895 р. в Зах. Україні; членкою УНС стала 1935 р. Залишила у смутку сина Миколу і дві дочки — Катерину і Еву. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії у Факс Чейс.

Вічна Їй Пам'ять!
Василь Васильків, секр.

КОРНИЛО ТУРЧИН, член УНС Відд. 49 в Торонті, помер 8 вересня 1978 на 55 році життя. Нар. 1923 р. в Пресівцях, пов. Зборів, Україна; членом УНС став 1970 р. Залишив у смутку дружину Евгенію, сина Петра, дочку Марусю і брата Петра. Похорон відбувся 11 вересня 1978 р. на цвинтарі Парк Лови в Торонті.

Вічна Йому Пам'ять!
Степан Вовк, секр.

ОЛЕКСАНДЕР СЕМЕНЕНКО, адвокат і колишній посадник м. Харкова, член УНС Відд. 293 в Брукляні, Н. Й., помер 1 червня 1978 на 80 році життя. Нар. 1898 р. в Елисаветграді, Україна. Залишив у смутку дружину Марію. Похорон відбувся 5 червня 1978 р. в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
К. Пліщак, секр.

ЕЛІНОР РОЗА ІЛЬНИЦЬКА, членка УНС Відд. 94 в Гемтремк, померла 31 серпня 1978 р. у автомобільному випадку на 21 році життя. Нар. 1957 р. в Детройті, Міч. Залишила у смутку маму Розалію, батька Миколу, сестру Емелі і бабуню Віру Козин.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

Д-Р МИРОСЛАВ ОРЛОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 222 в Клівленді - Парма, Огайо, помер 30 серпня 1978 на 62 році життя. Нар. 1916 р. в Жолкві ; членом УНС став 1970 р. Залишив у смутку дружину Тамару і дві доні — Дзвінку і Мотрю. Похорон відбувся 2 вересня 1978 р. на цвинтарі св. Михаїла в Плезант Сіті, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Яр Кришталович, секр.

ПАВЛО КУЦИЙ, член УНС Відд. 367 в Рочестері, Н. Й., помер 17 серпня на 68 році життя. Нар. 1910 р. в Березневі, Зах. Україна; членом УНС став 1974 р. Залишив у смутку дружину Катерину (в Краю), сестру Марію і 3 братів. Похорон відбувся 19 серпня на цвинтарі Голі Сепальчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Попович, секр.

МАРІЯ ЧУПАК, членка УНС Відд. 464 в Ошаві, Онт., померла 25 травня 1978 на 78 році життя. Нар. 1900 р. в Самолусках, пов. Тернопіль; членкою УНС стала 1959 р. Залишила дочки — Анну, Розалію, Стефанію і Славку, сина Павла, сестру в Україні, 11 внуків і 1 правнука. Похорон відбувся 29 травня 1978 на цвинтарі св. Григорія в Ошаві.

Вічна Їй Пам'ять!
Нік Хомин, секр.

МАРІЯ ЯРОШ, членка УНС Відд. 361 в Ню Йорку, померла 30 липня 1978 на 66 році життя. Нар. 1912 р.; членкою УНС стала 1942 р. Залишила у смутку синів — Михайла і Степана, дочку Джін, 3 внуків та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 2 серпня 1978 на цвинтарі св. Хреста в Арлінґтон, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
С. Чума, секр.

ВАСИЛЬ ЯСЬКІВ, член УНС Відд. 361 в Ню Йорку, помер 9 серпня 1978 на 59 році життя. Нар. 1919 р. в Буську, Україна; членом УНС став 1970 р. Залишив у смутку дочку Наталю і сина Ігора та ближчу і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 14 серпня 1978 р. на цвинтарі Кальварія, Ню Йорк.

Вічна Йому Пам'ять!
С. Чума, секр.